

ARTIKEL

LEVENS-
BESCHOUWING

ECOLOGIE

Eco Homo

September 1992, in 'Quote', geschreven door Mark Blaisse

Wereldwijd verhieven grote banken en chemische concerns milieuzorg tot hoeksteen van hun beleid. Nederland loopt achter, maar aan Allerd Stikker zal het niet liggen.

Allerd Stikker, voormalig topman van RSV, vond een nieuwe roeping: milieu en management. Zijn Ecological Management Institute (EMI) bracht onlangs een programma op de markt om het bedrijfskader meer milieubewust te maken. Eerste afnemers zijn twee business-units van Akzo. KNP, Philips en Heineken toonden interesse. Eerder actief als milieu-adviseur van de regeringen van Indonesië en Taiwan, heeft Stikker twee jaar lang gewerkt aan de ontwikkeling van zijn eco-workshops, financieel gesteund door TNO, BSO, Heidemij, Coopers & Lybrand en de Stichting VSB Fonds. Haagse en Brusselse subsidies sprak Stikker bewust niet aan. 'Het is belangrijk dat het bedrijfsleven zelf milieu-initiatieven ontplooit.'

Allerd Stikker verkeert in goed gezelschap. Joseph Ling, destijds vice-president bij het Amerikaanse concern 3M, lanceerde al vijftien jaar geleden zijn programma *Pollution Prevention Pays*. Ling heeft lang moeten wachten, maar nu beginnen de na-volgelingen te komen. De CEO van chemiereus Du Pont heet tegenwoordig heel modieus Chief *Environmental Officer*. Stikker hecht veel waarde aan zulke initiatieven. 'De baas moet het goede voorbeeld geven. Milieu is niet alleen maar een kwestie van geld, maar ook van mentaliteit. Achteraf reinigen en opruimen is vele malen duurder dan voorkomen.' Inmiddels is Stikker in onderhandeling met NMB Postbank over een programma speciaal voor het bankwezen. In de VS maakten strenge nieuwe wetten de banken medeverantwoordelijk voor milieuschade van door hen gefinancierde projecten. De Engelse National Westminster Bank is twee jaar geleden begonnen haar gehele beleid aan milieucriteria te toetsen. Samen met Deutsche Bank, Hongkong & Shanghai Bank, Royal Bank of Canada en de Australische Westpac-bank stelde NatWest een verklaring op 'on environment and sustainable development' die door 31 andere banken werd onderschreven.

Sustainable zijn strikt genomen alleen bedrijfsactiviteiten die de wereldvoorraad aan grondstoffen intact laten en helemaal geen vervuiling opleveren: *zero emissions*. Daarom legde het Amerikaanse chemische concern Monsanto zichzelf duidelijke *targets* op: negentig procent minder luchtvervuiling in 1995 en vijf jaar later eenzelfde drastische reductie in grond- en watervervuiling. Du Pont, Dow Chemical en Shell bewegen zich nu ook in die richting. In Nederland heeft Shell een eigen milieu-opleidingsprogramma in Noordwijkerhout. Akzo voerde begin dit jaar bij alle Europese dochters een *Environmental Management System* in, een milieu-monitor voor alle activiteiten binnen de grenzen van het concern. Verder stelden de Arnhemmers hun productie van gechloreerde koolwaterstoffen

beschikbaar om een methode te ontwikkelen waarmee zij ook de leverantie van grondstoffen en de weg van hun eindproducten op milieu-aspecten kunnen toetsen. Dit Integraal Ketenbeheer is een gezamenlijke ontwikkeling van McKinsey, het ministerie van VROM en VNCI, de club van de chemische industrie. Maar zo ver als 3M en Monsanto, constateert Allerd Stikker, is nog geen enkele Nederlandse onderneming. De eco-workshop van EMI, opgebouwd uit twee sessies van twee dagen, moet dat helpen veranderen. Onder begeleiding van TNO, het Instituut voor Strategisch Management (SMI) en internationale deskundigen stellen de deelnemers eerst een milieu-actieplan op dat in de tweede sessie wordt beoordeeld en verbeterd. Want de vervuiling houdt niet op bij de petrochemische industrie. Juist ook de minder in het oog springende boosdoeners moeten worden wakker geschud.